قانون اصلاح تعزیرات حکومتی مصوب جلسه مورخ ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام اسلامی به نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۲۵۴۱–۱۳۶۸/۲/۲

ماده واحده با توجه به ضرورت و کنترل دولت بر امور اقتصادی و لزوم هماهنگی مراجع قیمت‌گذاری و توزیع کالا و اجرای مقررات و ضوابط مربوط به آن و کلیه امور تعزیرات حکومتی بخش دولتی و غیردولتی اعم از امور بازرسی و نظارت، رسیدگی و صدور حکم قطعی و اجرای آن، به دولت (قوه مجریه) محول می‌گردد تا براساس جرائم و مجازات های مقرر در قانون تعزیرات حکومتی مصوب ۶۷/۱۱/۳ اقدام نماید.

تبصره ۱- مراتب تعزیری تذکر، اخطار و اخذ تعهد کتبی حذف می‌گردد.

تبصره ۲- سازمان، تشکیلات و عوامل نظارت و بازرسی، رسیدگی، صدور حکم و اجرای آن، تجدید نظر و رسیدگی به شکایات و شرح وظایف آنها، نحوه رسیدگی و ضوابط اجرایی، مالی و استخدامی به موجب آیین‌نامه‌ای۱ خواهد بود که به تصویب هیأت دولت می‌رسد و آن قسمت از فصل‌های سوم و چهارم قانون تعزیرات حکومتی مصوب ۶۷/۱۲/۲۳ که مغایر این قانون است و تشکیلات موضوع آن لغو و وظایف و اختیارات تشکیلات و مراجع مقرر در آنها برعهده عوامل و سازمانها و مراجعی است که در آیین‌نامه مصوب هیأت ویزران معین می‌شود.

۱-آیین‌نامه‌های مذکور در این تبصره از قانون تعزیرات حکومتی در همین کتاب چاپ شده است.

تبصره ۳- برای وصول به اهداف مقرر در این قانون دولت می‌تواند در موارد لزوم تصمیمات مراجع قیمت‌گذاری و تعیین شبکه‌های توزیع را هماهنگ و اصلاح نمایند.

تبصره ۴- دادگستری و نیروی انتظامی و کلیه دستگاههای اجرایی و شرکتهای تحت پوشش دولت و ملی شده و نهادهای انقلابی و مؤسسات عمومی غیردولتی و شرکتها و سازمانهای تابعه و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و زندانها موظف هستند نسبت به اجرای احکام تعزیراتی موضوع این قانون اقدام نمایند.

تبصره ۵- کلیه درآمدهای ناشی از جریمه‌های دریافتنی به حساب ویژه‌ای واریز می‌شوند تا با تصویب هیأت وزیران برای اجرای قانون و سازماندهی امر توزیع به مصرف برسد.

تبصره ۶- از تاریخ ابلاغ این مصوبه مورخ ۱۳۶۹/۹/۲۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص تعزیرات حکومتی بخش دولتی و سایر قوانین و مقررات مغایر لغو می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و ۶ تبصره در اجرای بند هشتم اصل یکصد و دهم قانون اساسی در جلسه فوق‌العاده روز سه شنبه مورخه ۱۳۷۳/۷/۱۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام مطرح و به تصویب رسیده است.

فصل اول تعزیرات حکومتی خدمات تشخیص و درمانی

ماده ۱- ایجاد مؤسسات پزشکی غیرمجاز توسط اشخاص فاقد صلاحیت از نظر تخصصی جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - تعطیل مؤسسه و ضبط کلیه ملزومات مؤسسه به نفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یک میلیون تا ده میلیون ریال و اعلام نام در جراید.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، زندان از شش ماه تا یک سال.

ماده۲- ایجاد مؤسسه پزشکی توسط افراد متخصص بدون پروانه کار جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - تعطیل مؤسسه، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یک صد هزار تا یک میلیون ریال.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یک میلیون تا ده میلیون ریال و ضبط مؤسسه به نفع دولت.

ماده ۳- خودداری بیمارستانها از پذیرش و ارائه خدمات اولیه لازم به بیماران اورژانس جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - جریمه نقدی از یک صد هزار تا پانصد هزار ریال، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی پانصد هزار تا یک میلیون ریال، لغو پروانه تأسیس فنی مؤسسه، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ یک میلیون تا پنج میلیون ریال، لغو پروانه مسئول فنی مؤسسه، لغو پروانه تأسیس، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

ماده۴ - ایجاد و یا ارائه خدمات مازاد بر احتیاج به منظور سودجویی و یا دخل و تصرف در صورتحساب و دریافت اضافه از نرخهای اعلام شده از ناحیه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - جریمه نقدی به میزان دو برابر اضافه دریافتی از بیماران، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی به میزان پنج برابر اضافه دریافتی از بیماران، لغو پروانه مسئول فنی، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه سوم - جریمه نقدی به میزان ده برابر اضافه دریافتی از بیماران، لغو پروانه فنی، لغو پروانه تأسیس، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

تبصره - میزان حق‌العلاج بیماران از طریق وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام خواهد شد.

ماده ۵- به کارگیری کلیه متخصصین و صاحبان حرفه‌های پزشکی و پیراپزشکی که فاقد مجوز قانونی کار، صادره از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند، در مؤسسات پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - جریمه نقدی به میزان یکصد هزار ریال تا پانصد هزار ریال، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، لغو پروانه مسئول فنی.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، لغو پروانه تأسیس.

ماده۶ - صاحبان حرفه‌های پزشکی و پیراپزشکی فاقد مجوزهای قانونی کار مندرج در ماده ۵ که در محل غیرمجاز به‌کار مشغول شده‌اند به مجازاتهای زیر محکوم خواهند شد:

مرتبه اول - درج تخلف در پرونده پزشکی و اعزام به محل کار قانونی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان پانصد هزار تا پنج میلیون ریال حداکثر تا دو برابر مدت قانونی.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، محکومیت به اضافه خدمت در محل کار قانونی حداکثر تا دو برابر مدت قانونی.

ماده ۷- به کارگیری افراد فاقد صلاحیت حرفه‌ای در مؤسسات پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم خواهد شد:

مرتبه اول - جریمه نقدی به میزان پانصد هزار تا یک میلیون ریال، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، لغو پروانه مسئول فنی.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، لغو پروانه تأسیس.

تبصره - افراد فاقد صلاحیت شاغل نیز به مراجع ذی صلاح قضایی جهت برخورد قانونی معرفی خواهند کرد.

ماده ۸ - ترک مؤسسه پزشکی توسط مسئول فنی و پزشک کشیک و سایر کادرهای تخصصی در ساعت مقرر، تعطیل غیرموجه مطب و یا مؤسسه بدون اطلاع سازمان نظام پزشکی و نپذیرفتن درصدی از بیماران بیمه که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می‌نماید، جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازات مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یکصد هزار تا پانصد هزار ریال.
مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، لغو پروانه مسئول فنی.

تبصره - در صورت لغو پروانه مسئول فنی و یا لغو پروانه تأسیس در مورد مؤسسات پزشکی (مشمولین مواد (۳) و (۴) و (۵) و (۷) و (۸)) جهت تعیین تکلیف قانونی برای انتخاب مسئول فنی جدید و هیأت مؤسس جدید مراتب به کمیسیون قانونی تشخیص امور پزشکی ارجاع می‌گردد و ضمناً تا تعیین تکلیف نهایی از طریق کمیسیون فوق از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مسئول فنی موقت برای اداره مؤسسه منصوب و به‌کار گماشته خواهد شد.

ماده۹- چنانچه اعمال خلاف مندرج در مواد (۱) و (۳) و (۴) و (۷) سبب ورود خسارت جانی و مالی به افراد شود، مجازاتهای مندرج مانع رسیدگی و پیگرد قانونی مؤسسه و یا افراد متخلف و اعمال مجازاتهای مربوط توسط مراجع ذی‌صلاح قضایی نخواهد گردید

ماده ۱۰- چنانچه تخلفات متعددی در واحدهای موضوع این قانون صورت پذیرد، در هر مورد مجازاتهای مربوط اعمال خواهد شد.

ماده۱۱- در مورد جرائم موضوع این قانون کمیسیونی مرکب از سرپرست نظام پزشکی مرکز و یا استان برحسب مورد و مدیر عامل سازمان بهداشت و درمان استان و نماینده وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موضوع را بدواً رسیدگی نموده و در صورت تشخیص وقوع جرم در مورد مؤسسات دولتی به کمیسیون تعزیرات حکومتی بخش دولتی و در موارد غیردولتی به دادسرای انقلاب اسلامی جهت تعیین مجازات معرفی می‌نماید.

ماده۱۲- کلیه درآمدهای حاصل از مجازاتهای این قانون به خزانه واریز می‌شود و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است اعتبارات مورد نیاز جهت اجرای این قانون را مطابق تشخیص وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل وجوه جرایم در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار دهد.

فصل دوم

تعزیرات توزیع و فروش دارو و شیرخشک و ملزومات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی

بخش یک دارو

ماده۱۳- دارو باید دارای پروانه ساخت یا مجوز از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد و عرضه و فروشداروی فاقد پروانه ساخت یا مجوز ورود از طرف داروخانه جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - اخطار کتبی و جمع‌آوری داروهای غیرمجاز.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و انعکاس مراتب در پرونده.

مرتبه سوم - قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه.

مرتبه چهارم - تعطیل داروخانه تا مدت یکسال.

ماده۱۴- داروخانه باید دارای پروانه تأسیس از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد و تخلف از آن جرم محسوب شده و محل مذکور بلافاصله تعطیل می‌گردد.

ماده۱۵- عرضه و فروش دارو باید با حضور مسئول فنی انجام گیرد و تخلف از آن جرم محسوب شده و محل مذکور بلافاصله تعطیل می‌گردد.

ماده۱۶- مسئول فنی باید در ساعات مقرر در داروخانه حضور داشته باشد و تخلف از آن جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد.

مرتبه اول - اخطار کتبی با درج در پرونده.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ دویست هزار ریال.

مرتبه چهارم - لغو موقت پروانه مسئولیت فنی تا مدت سه ماه.

ماده۱۷- داروخانه باید دارو را از شبکه‌های توزیع تعیین شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (شرکتهای توزیع‌کننده دارو) تهیه و تدارک نماید. عدم رعایت ضوابط این ماده جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - اخطار کتبی با درج در پرونده.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه.

مرتبه چهارم - تعطیل موقت داروخانه تا مدت یکسال.

تبصره- مبادله دارو در حد متعارف مصرف یک روز بین داروخانه‌های یک شهر مشمول ضوابط فوق نخواهد بود.

ماده۱۸- دارو باید در مقابل نسخه پزشک ارائه شود و ارائه آن بدون نسخه پزشک جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - تذکر کتبی.

مرتبه دوم - اخطار کتبی با درج در پرونده.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال.

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

مرتبه پنجم - قطع سهمیه دارویی تا مدت یک ماه.

تبصره - لیست اقلامی که ارائه آنها بدون نسخه پزشک مجاز می‌باشد از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌گردد.

ماده۱۹- دارو باید طبق قیمت رسمی برای مصرف‌کننده، به متقاضی ارائه شود و قیمت هر قلم از داروهای ارائه شده در نسخه درج شود و نسخه نیز به مهر داروخانه ممهور گردد و در مورد نسخ بیمه خدمات درمانی کپی نسخه (نسخه دوم) پس از درج قیمت مهر گردد. تخلف از این ماده جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

الف- گرانفروشی:

مرتبه اول - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و نصب پارچه به عنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال و قطع سهمیه دارویی به مدت یک ماه.

مرتبه چهارم - تعطیل داروخانه تا مدت یک سال.

ب- عدم درج قیمت در نسخ بیماران و ممهور ننمودن آنها:

مرتبه اول - تذکر کتبی.

مرتبه دوم - اخطار کتبی.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال.

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

ماده۲۰- نگهداری و یا عرضه و یا فروش داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته که بایستی معدوم شوند، جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

الف- عرضه و نگهداری

مرتبه اول - تذکر کتبی و جمع‌آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و جمع‌آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته.
مرتبه سوم - قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه.

مرتبه چهارم - تعطیل موقت تا شش ماه.

ب- فروش:

چنانچه در سایر قوانین مجازاتهای شدیدتری پیش‌بینی نشده باشد، علاوه بر جبران خسارت وارده به بیمار:

مرتبه اول - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و جمع‌آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و قطع سهمیه دارویی تا مدت یک ماه.

مرتبه سوم - تعطیل داروخانه تا مدت یکسال.

ماده۲۱- در داروخانه نباید غیر از دارو، لوازم بهداشتی و آرایشی، شیرخشک غذای کودک و لوازم مصرفی پزشکی مجاز، کالای دیگری به فروش برسد، تخلف از ضوابط این ماده جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - تذکر کتبی.

مرتبه دوم - اخطار کتبی و درج در پرونده.

مرتبه سوم - جمع‌آوری کالاهای غیرمجاز.

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و ضبط کالاهای غیرمجاز به نفع دولت.

ماده۲۲- چنانچه داروخانه لوازم بهداشتی و آرایشی، شیرخشک، غذای کودک و لوازم مصرفی پزشکی مجاز را بیش از قیمتهای تعیین شده عرضه نماید، گرانفروشی محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

الف- گرانفروشی تا مبلغ دو هزار ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی معادل مبلغ ده هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی معادل مبلغ ده هزار ریال و نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی معادل مبلغ ده هزار ریال، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی به عنوان گرانفروش.

ب- گرانفروشی از مبلغ بیش از دو هزار ریال تا مبلغ پانصد هزار ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروشی.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی به عنوان گرانفروشی.

ج- گرانفروشی از مبلغ بیش از پانصد هزار ریال تا مبلغ پنج میلیون ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروش.
مرتبه سوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی به عنوان گرانفروش.
د- گرانفروشی بیش از پنج میلیون ریال:
مرتبه اول - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی.
مرتبه دوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروش.
مرتبه سوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی به عنوان گرانفروش.

ماده۲۳- داروخانه موظف است کلیه کالاهای خریداری شده را مستمراً تا اتمام موجودی عرضه نماید و در صورت خودداری از عرضه به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:
مرتبه اول - اخطار کتبی با درج در پرونده و الزام به عرضه کالاها با قیمت تعیین شده.
مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال.
مرتبه سوم - قطع سهمیه تا مدت سه ماه.
مرتبه چهارم - تعطیل موقت تا یکسال.

ماده ۲۴- داروخانه موظف است طبق ساعات تعیین شده خدمات مربوطه را ارائه نماید مگر با دلیل موجه و یا با اطلاع کتبی و نظر سازمان منطق ای بهداشت و درمان محل و در غیر این صورت متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - تذکر.

مرتبه دوم - اخطار کتبی با درج در پرونده.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا بیست هزار ریال.

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا پنجاه هزار ریال.

تبصره ۱- در صورتی که داروخانه قبل از پایان ساعات تعیین شده از ارائه خدمات دارویی خودداری نماید، مرتبه اول تذکر، مرتبه دوم اخطار کتبی و درج در پرونده، مرتبه سوم جریمه نقدی تا پنجاه هزار ریال و مرتبه چهارم جریمه نقدی تا یکصد هزار ریال.

تبصره ۲- داروخانه‌های شبانه‌روزی در صورت عدم رعایت مفاد این ماده علاوه بر تعزیرات ذکر شده در مرتبه پنجم تا یک سال تعطیل خواهند شد.

ماده۲۵- در مناطقی که داروخانه منحصر به فرد باشد و داروخانه بر طبق مواد این قانون تا یک سال به تعطیل موقت تعزیر شود، پروانه تأسیس از متخلف سلب و به فرد واجد شرایط دیگری واگذار می‌گردد و متخلف تا پنج سال حق گرفتن مجدد پروانه تأسیس داروخانه را نخواهد داشت و به هر حال داروخانه نباید تعطیل گردد.

بخش دوم

شیرخشک و غذای کودک

ماده ۲۶- شیرخشک شیرخواران باید دارای مجوز ورود از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و از طریق شبکه‌های توزیع‌کننده مورد تأیید این وزارت در اختیار داروخانه‌ها قرار گیرد و داروخانه نیز بایستی آن را در ازاء دریافت کوپن معتبر و با قیمت رسمی به متقاضی ارائه نماید (شیرخشکهای رژیمی صرفاً بایستی با نسخه پزشک و با قیمت رسمی به مصرف‌کننده عرضه شود.) تخلف از این امور جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

الف - در صورت عدم عرضه شیرخشک، مجازاتهای مذکور در ماده (۲۳) این قانون.
ب - در صورت گرانفروشی، مجازاتهای مذکور در بند الف ماده (۱۹) این قانون.
ج - در صورت عرضه شیرخشکهای رژیمی بدون نسخه پزشک مجازاتهای مذکور در ماده (۱۸) این قانون.
د - در صورت تهیه و عرضه و فروش شیرخشک شیرخواران بدون مجوز، مجازاتهای مذکور در ماده (۱۳) این قانون

بخش سوم لوازم و ملزومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی

ماده۲۷- لوازم و ملزومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی که برای تولید و یا وارد کردن آنها از ارز دولتی استفاده شده باشد باید براساس ضوابطی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می‌نماید، در مقابل ارائه فاکتور با قیمت رسمی در اختیار متقاضی قرار گیرد و تخلف از این امور جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:
مرتبه اول - اخطار کتبی و یا جریمه نقدی تا یک صد هزار ریال و یا هر دو مجازات.
مرتبه دوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال.
مرتبه سوم - جریمه نقدی تا پنج میلیون ریال.
در صورت گرانفروشی متخلف به ترتیب مذکور در ماده (۲۲) این قانون مجازات می‌شود.

تبصره - شرکتهای توزیع کننده اقلام مذکور در صورتی که در تخلف از ضوابط فوق با تولیدکننده مشارکت و یا معاونت داشته باشند متخلف محسوب و به مجازاتهای زیر محکوم خواهند شد:

مرتبه اول - اخطار کتبی و ضبط کالا به نفع دولت و پرداخت بهای آن به قیمت رسمی به شرکت مذکور.

مرتبه دوم - ضبط کالا به نفع دولت.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال و ضبط کالا به نفع دولت.

بخش چهار

شرکتهای توزیع کننده دارو، شیرخشک و ملزومات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی

ماده۲۸- این گونه شرکتها موظفند کالاهای موضوع این قانون را در صورتی که با ارز دولتی تولید و یا وارد شده باشند، منحصراً از شرکتهای تولیدی و یا وارداتی مجاز دریافت نمایند، تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی و ضبط کالا به نفع دولت و پرداخت بهای آن به قیمت رسمی.

مرتبه دوم - ضبط کالا به نفع دولت.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال و ضبط کالا به نفع دولت.

ماده۲۹- شرکتهای توزیعی موظفند اقلام توزیعی خود را برطبق ضوابط اعلام شده در اختیار واحدهای مجاز و یا متقاضیان قرار دهند. تخلف از ضوابط این ماده جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنج میلیون ریال.

ماده۳۰ - شرکتهای توزیعی موظفند با ارائه فاکتور و به قیمت رسمی کالا را تحویل نمایند. تخلف از این ماده جرم بوده و در صورت گرانفروشی، متخلف به ترتیب مذکور در ماده (۲۲) این قانون مجازات می‌شود. و در غیر این صورت:

مرتبه اول - اخطار کتبی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک صد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ سیصد هزار ریال.

فصل سوم

تعزیرات تولید، توزیع، فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی، و بهداشتی

ماده۳۱ - تولید مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی که با علامت و بسته‌بندی مشخص به صورت بازرگانی عرضه می‌گردد طبق فهرست ماده (۱) آیین‌نامه اجرائی ماده (۸) و (۹) قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی منوط به اخذ پروانه ساخت از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد و تخلف از آن جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - تعطیل واحد تولیدی غیرمجاز بلافاصله و ضبط کالای تولیدی به نفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ ده میلیون ریال با توجه به حجم تولید غیرمجاز.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، ضبط لوازم تولیدی به نفع دولت.

چنانچه واحد تولیدی مجاز بدون کسب پروانه ساخت اقدام به تولید کالایی نماید:

مرتبه اول - تعطیل خط تولید و ضبط کالای تولیدی به نفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال با توجه به حجم تولید.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم تعطیل واحد تولیدی تا مدت شش ماه.

ماده۳۲- تولید مود غذایی، آرایشی و بهداشتی باید با حضور مسئول فنی انجام گیرد، در صورت تخلف:

مرتبه اول - تعطیل خط تولید تا حضور مسئول فنی و اخطار کتبی با درج در پرونده.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، ضبط کالای تولیدی به نفع دولت.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه چهارم - تعطیل واحدی تولیدی تا یکسال.

ماده۳۳- حضور مسؤول فنی در کلیه مراحل تولید الزامی بوده و مسؤول فنی باید نظارت دائم در امر تولید داشته باشند. تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبه اول- اخطار کتبی و درج در پرونده مسؤول فنی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال.

مرتبه چهارم - تعلیق پروانه مسؤول فنی تا شش ماه.

ماده ۳۴- کلیه تولیدکنندگان موظفند برچسب اطلاعاتی بر روی کلیه محصولات و فرآورده‌های تولیدی خود الصاق نمایند و شماره پروانه ساخت و مهلت اعتبار مصرف (تاریخ مصرف) را نیز روی محصولات، حسب مورد، درج نماید. تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم

می‌شود:

مرتبه اول - اخطار و جریمه نقدی تا مبلغ دویست هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

ماده۳۵- تولیدکنندگان مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی ملزم به رعایت فرمول تأیید شده در پروانه ساخت می‌باشند. تخلف از مفاد این ماده در صورتی که عدم رعایت فرمول ساخت براساس کاهش مصرف مواد متشکله آن باشد، از مصادیق کم فروشی و یا گرانفروشی محسوب گردیده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

الف- گرانفروشی تا مبلغ دو هزار ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی تا مبلغ ده هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده هزار ریال و نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده هزار ریال و نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی به عنوان گرانفروش.

ب- گرانفروشی از مبلغ بیش از دو هزار ریال تا پانصد هزار ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی به عنوان گرانفروش.

ج- گرانفروشی از مبلغ بیش از پانصد هزار ریال تا مبلغ پنج میلیون ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه، در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی به عنوان گرانفروش.

د- گرانفروشی بیش از پنج میلیون ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی و نصب در محل واحد به عنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی و نصب در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی به عنوان گرانفروش.
در صورتی که مواد اولیه به‌کار رفته در فرمول ساخت، از مواد غیرمجاز و یا سمی باشد، متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - ضبط کالای تولیدی و در صورت سمی و یا زیان‌آور بودن، معدوم نمودن کالا.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا پنج میلیون ریال.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، تعطیل واحد تولیدی تا یکسال.

ماده۳۶- شرکتهای پخش، فروشگاهها، سوپر مارکتها، تعاونیها و سایر اماکن که حق فروش یا توزیع کالای خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی را دارند مجاز به عرضه و فروش آن دسته از کالاهای مشمول قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی می‌باشند که دارای پروانه ساخت معتبر و یا مجوز ورود از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند. تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

الف- شرکتهای پخش و تعاونیهای بزرگ:

مرتبه اول - اخطار و ضبط کالا به نفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال با توجه به حجم کالا.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، محکومیت مدیر عامل شرکت به زندان از یک تا شش ماه.

ب- فروشگاهها و سوپرمارکتها و سایر اماکن:

مرتبه اول - اخطار و ضبط کالا به نفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا پانصد هزار ریال. در صورت تکرار - تعطیل واحد از یک تا شش ماه.

ماده ۳۷ - فروشگاهها، سوپرمارکتها، تعاونیها و سایر اماکن باید از عرضه و تحویل کالای غیربهداشتی خودداری نمایند. عرضه و تحویل کالا با علم به غیربهداشتی بودن آن تخلف محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی و ضبط کالا به نفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال به تناسب حجم کالا.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، تعطیل واحد از یک تا شش ماه.

ماده۳۸- سازمانها و شرکتهای واردکننده و تولیدکننده مواد اولیه غذایی، آرایشی و بهداشتی در صورتی می‌توانند کالای خود را به تولیدکنندگان موضوع ماده (۳۱) این قانون عرضه نمایند که واحدهای مذکور دارای مجوز و یا پروانه ساخت معتبر از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند و متخلفین از مفاد این ماده به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

الف- واردکنندگان:

مرتبه اول - اخطار و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از میلیون تا ده میلیون ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده میلیون ریال و لغو کارت بازرگانی به مدت یکسال.

ب- تولیدکنندگان:

مرتبه اول - اخطار و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از یک میلیون تا پنج میلیون ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده میلیون ریال.

ماده۳۹- متصدیان و مسئولین کارخانجات و کارگاهها و مراکز تهیه و توزیع مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی، اماکن عمومی، مراکز بهداشتی، درمانی، مراکز آموزشی پرورشی، محلهای نگهداری و پرورش دام و طیور و کشتارگاهها ملزم به رعایت ضوابط و مقررات بهداشت

محیطی در محل فعالیت خود می‌باشد. متخلفین از مفاد این ماده به ازای هر مورد نقص بهداشتی، به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - جریمه نقدی از مبلغ یک هزار ریال تا پنجاه هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از مبلغ دو هزار ریال تا یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ چهار هزار ریال تا دویست هزار ریال.

مرتبه چهارم - علاوه بر مجازات مرتبه سوم، زندان از یک تا شش ماه.

تبصره - در صورت عدم رفع نقایص بهداشتی در پایان مهلت مقرر، با لغو پروانه کسب متصدی و یا مسئولین، محل تعطیل خواهد شد و ادامه کار منوط به اخذ پروانه جدید و رفع نقص می‌باشد.

ماده۴۰- در کلیه مراحل مربوط به مواد این قانون در صورتی که تخلف در بخش غیرخصوصی انجام گرفته باشد، حسب مورد مقام مجاز دستور دهنده و یا مباشر و یا هر دو متخلف محسوب و به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنج میلیون ریال.

مرتبه سوم - تعلیق از خدمت به مدت سه تا شش ماه.

مرتبه چهارم - زندان از یک تا شش ماه.

فصل چهارم

سایر مقررات:

ماده۴۱- گزارش تخلفات مندرج در این قانون به وسیله ناظرین و بازرسین ویژه‌ای که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا مدیران عامل سازمانهای منطقه‌ای بهداشت، درمان تعیین می‌شوند، تهیه می‌گردد.

ماده۴۲- کلیه گزارشات تخلفات مندرج در این قانون باید به تأیید ناظرین و بازرسین ویژه برسد.

ماده۴۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است بطور منظم اسامی کالاهای مجاز و غیرمجاز (خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی) را جهت اطلاع عمومی به نحو مقتضی اعلام نماید.

ماده۴۴- اعمال تعزیرات حکومتی موضوع این قانون مانع اجرای مجازاتهای قانونی دیگر نخواهد بود.